

BITKA ZA SPLIT | TRGOVAC U POHODU NA VLAST

Kerumov marš na Sanaderov grad

LOKALNI IZBORI 2009. | Dva mjeseca uoči lokalnih izbora Globus počinje seriju tekstova u kojima će analizirati izborne programe i izgled kandidata u najvećim gradovima. U ovom se broju bavi Splitom.

PIŠE: **JASNA BABIĆ**
jasnab@eph.hr

SNIMKE: **TOM DUBRAVEC I CROPIX**

Globusova telefonska anketa na uzorku od 600 Splitskana pokazuje da dva mjeseca prije lokalnih izbora veletrgovac Željko Kerum može računati na 35 posto glasova, SDP-ovac Ranko Ostojić na 21 posto, HDZ-ovac Ivan Kuret na 10 posto i svi preostali samo na 7 posto. No, anketa otkriva, također, značajnu apstinenciju: samo 51 posto ispitanika planira izaći na izbore.

Kao rodni grad Ive Sanadera, premijera i šefa najjače stranke, Split za političare ima veliku simboličku moć. SDP-ovci smatraju da Ranko Ostojić, njihov kandidat za splitskoga gradonačelnika, ne ulazi u dvboj samo s lokalnom konkurencijom nego s vrhovnim Sanaderovim autori-

tetom. Nadalje, ocjenjuju da će rezultati skorašnjih lokalnih izbora ukazati na pobjedničke šanse ili poraz SDP-ovih kandidata na predsjedničkim i parlamentarnim izborima.

■ **NOVI FEUDALIZAM** U HDZ-u se uzdaju, navodno, u inertnost političkih stavova. Kako je HDZ-

ov kandidat Ivan Kuret, ujedno aktualni splitski gradonačelnik, ta činjenica sama po sebi trebala bi značiti prednost.

Mali neovisni kandidati, bez jake stranačke logistike i novca, nisu nikakav misterij. Tako su se Ljubica Vrdoljak, članica nepostojećeg Hrvatskog bloka (HB), te

Luka Podrug iz Hrvatske čiste stranke prava (HČSP) upustili u gradonačelnički okršaj radi ulaska u Gradsko vijeće. Po običaju, nakon toga će svoje glasove udijeliti onoj stranci koja najviše "plati".

Željko Kerum, bogati poduzetnik bez vlastite stranke i političkog iskustva, za sada se želi dokazati: da je, kao došljak iz prezenog splitskog zaleda, zaslužio ugled i čast gradonačelnika Splita. "Neću se prikloniti nikome. Pobjeđujem vlastitim snagama, i to u prvom izbornom krugu. Na isti ću način upravljati gradom", kaže Kerum, zanesen dosadašnjim anketama, koje mu već mjesecima obećavaju trijumf.

No, postoje iskustva s njemu sličnim kandidatima: Vlado Zec u Požegi, Stipe Garbrić Jambo u Metkoviću, pa Lista Veloga Mista u samom Splitu, sastavljena od kapitalista, navodno, politički neovisnih. Čim su dodimili vlast, prigrdili su stranku koja je u tom trenutku upravljala kapitalnim koncesijama, nacionalnim projektima i državnim proračunom. Uz pridonanu ekonomsku krizu, slabašno su jamstvo da će Kerumov kapital sačuvati njegovu političku autonomiju. Upravo

obratno, bio pobjednik ili poraženi, doslovce svi procjenjuju da mora skončati u ortaštvu s HDZ-om, kako bi obranio opseg svoga privatnog vlasništva. ➤➤

ŠANSA "Moja se šansa otvara čim počnu izravna sučeljavanja"

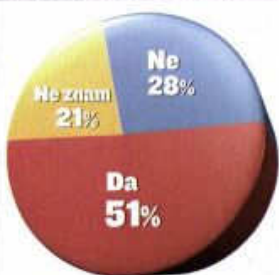
HRVATSKA BITKA ZA SPLIT

GLOBUSOVO SPECIJALNO

ISTRAŽIVANJE

51% Splićana izlazi na izbore

Hoćete li izaći na lokalne izbore u Splitu?

Istraživanje je provedeno od 27. veljače do 2. ožujka telefonskom anketom u kojoj je slučajnim odabirom sudjelovalo 600 ispitanika koji su punoljetni građani Splita

“ Bio pobjednik ili poraženi, svi procjenjuju da Kerum mora skončati u ortaštvu s HDZ-om, kako bi obranio opseg svoga privatnog vlasništva ”

► Naime, zbog novoga izbornog sustava odsad su gradonačelnici nesmjerniji. Svaki grad postaje "gospoštija" lokalnog mini predsjednika, koji sastavlja vlastitu ekipu suradnika i savjetnika. Bude li gradonačelnik u međuvremenu ulovljen da pljačka gradska dobra, da zapošljava rođake i kumove, za njegovu smjenu potrebno je provesti referendum svih Splićana. Prostođušni Kerum već je objavio da se na njegovoj listi nalaze neki članovi njegove familije. Uostalom, kampanju financira iz vlastitoga džepa – pa što bi se takav nepotizam ikoga ticao?

■ KREATIVNE MOGUĆNOSTI

Unatoč tome, smatraju politolozima, novi Zakon nije eliminirao trgovinu položajima i funkcijama te učestale scobe političara iz stranke u stranku. Splitski HDZ, zapravo, nikada nije morao osvojiti većinu, ali vlast već godinama održava za kroz ortakluge s predizbornim neprijateljima. Tako Splićani u političkoj eliti prepoznaju trgovce ljudskim povjerenjem. Kerum, trgovac robom, u tome je barem iskreniji. Sa svoje strane SDP-ovci, statistički najmoćnija opozicija, ni-

IVAN KURET

U HDZ-u vjeruju da je njegova prednost to što dolazi iz stranke koja ima vlast u državi

su se dokazali kao osobito kreativna alternativa.

"Gradonačelnici će i dalje trgovati s raznim strankama jer im je potrebna natpolovična podrška Gradskoga vijeća barem jednom u godini dana, kada se donosi gradski proračun", kaže politolog Davor Genero, prilično uvjeren da se Keruma može poraziti samo nekim senzacional-

nim obratom u sljedeća dva mjeseca. Za sada preokreti nisu na vidiku. Ali na tom planu također postoji iskustvo. Zoran Milanovač, novi predsjednik SDP-a, u predizbornoj kampanji činio se kao gotov pobjednik prošlih parlamentarnih izbora. Na kraju, kada ga je nacija bolje upoznala, izgubio je utrku.

Dakle, Ranko Ostojić, njegov

stranački kolega, smatra da su sadašnji anketni pokazatelji točni, ali preuranjeni. "S obzirom na protivnike, siguran sam da se moja šansa otvara čim počnu izravna sučeljavanja", kaže Ostojić, imajući na umu da nova pravila lokalnih izbora zahtijevaju tzv. personaliziranu političku ponudu. To, nadalje, znači da se preokret može dogoditi u izravnom sučeljavanju licem u lice.

Nekoliko istraživanja, jedno za drugim, pokazala su da Željko Kerum zauzima vodeće mjesto na top-listi željenih splitskih gradonačelnika. Agencija Puls, dokazano najuspješnija, upozorava na to od ožujka 2008. Vrhunac je dosegnut u veljači ove godine, kada je veletrgovac dobio čak 43 posto glasova anketiranih Splićana. I tada je Ranko Ostojić bio drugi, s 27 posto, dok je Ivanu Kuretu, aktualnom gradonačelniku Splita, preostalo 10-ak posto. Rezultati su šokirali profesionalne političare, pa je po Splitu počelo ogovaranje o Kerumovoj neukosti i primitivizmu, podlim namjerama, gradskim "redikulima" koji ga okružuju i savjetuju, o lošim postupcima prema zaposlenicima i radnicima.

"Oni govore da nisam školovan. Istina je da nemam fakultet, završio sam srednju školu i odmah počeo raditi i zaradivati. Zašto bi škola morala biti važna ako čovjek gradu želi učiniti dobro", zamjećuje Željko Kerum. Ipak, osluškujući splitske čakule, ponešto je korigirao ponašanje. Da ne zaglubi u sukob interesa, odrekao se funkcije predsjednika Uprave nad svojim trgovačkim lancem i ustupio je vlastitog Šogorici. Svojim je radnicima povećao plaće.

■ **OMJER SNAGA** U SDP-u i HDZ-u rade se interne telefonske ankete, tek da se ispituju uzlazno-silazni trendovi. Neslužbeni izvori kažu da je poredak do danas ostao neizmijenjen. Istina, porasla je popularnost SDP-ovca Ranka Ostojića. Ali je također primijećen konstantno isti broj Kerumovih simpatizera. Jedino šanse HDZ-ovca Ivana Kureta upadljivo opadaju. Budući da je taj statistički trend poznat i HDZ-u, zapravo se najveći misterij lokalnih splitskih izbora svodi na pitanje: što će poduzeti vladajuća stranka da sačuva vlast? ■